

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 „
 Negyed évre 2 „

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula**
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
 Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

November 2.

Az ember lelkének legnemesebb érzései a kegyelet és megemlékezés az elhunytakról, nyilatkoznak meg halottak napján. Talán nincs is ember, a kinek szívében ezen érzelmek e napon kifejezésre nem jutnának. Hiszen mindnyájunknak van valakije, a kit ha külsőleg már nem is gyászolunk, de a kinek emléke még él szívünkben. És ha a mindennapi gondok egy-egy pillanatra feledtetik is velünk kedveseinket, a társadalmi rend, halottak napja, emlékeztünkbe hozza mindazokat, a kiktől elválnunk fáj s a kiknek emlékét kegyelettel őrizgeljük. Igen, ezen a napon megsirajuk szülőnket, meg gyermekeinket, meg azokat, a kiket szerettünk. Könnyeinkkel áldozunk emléköknek s hálásan gondolunk az elhunytak közül azokra, a kik jót tettek velünk. És így van ez jól. Érzelmekünk külsőleg is kifejezzük. Kedveseink sirhanját feldíszítjük, mécses gyújtunk s a sírdombhoz elzarándokolva kegyelettel áhítattal merengünk el — a multakon.

És a mint a családnak, az egyeseknek meg vannak a maguk kedves halottai; ha a gyermek ellátogat szülőinek, jötevőinek sírjához: így vannak a köznépek is halottai, a kik nemcsak családjuknak éltek, de életüknek egy java részét a közügyeknek szentelték és így méltán megérdemlik azt is, hogy mindazok, a kiknek javára munkáltak — legalább e napon megemlékezzenek róluk is.

Lahnernek a hős tábornoknak emléksobrát október hó 6-án Neczpálon kegyeletes emlékezéssel koszorúzta meg a község, az ifjúság. És ezzel mindnyájunknak teljes elismerését érdemelték ki.

De vannak nekünk más kedves halottaink is, a kiknek, ha nem is jutott osztályrészül oly szerep, mint a hős tábornoknak, de szívük teljes melegevel szolgálták a közügyeket és lelkes harcosai voltak azoknak az eszméknek, a melyekért őseink elpusztultak, életükkel áldoztak.

Mert nem kisebb érdem a csendes és zajtalan, de eredményeiben gazdag munka sem. Ifjúságunkhoz s azoknak vezetőihez fordulunk s arra kérjük őket, hogy látogassanak

el a turóc-szent-mártoni feltemetőbe s azt hiszem, találni fognak egy sírdombra, a melyhez kegyelettel elzarándokolhatnak, letehetik hálaadójuk koszorúját, érzelmeket néhány szóval ki is fejezhetik s ezzel önmagukat tisztelik meg.

A F. M. K. E. feladata.

V.
 Egy rőpiratból.
 A színészet.

A szegedi vásáros bazár rikkancsa valami újfajta amerikai csodabicskát ajánlatgató nagy ékesszóval, hogy van benne olló, fogpiszkáló és még sok minden.

„Hát oszt pönőge (penge) van-e benne?” kérdé az egyik szürös atyafi.

„Hát még mi kéne?” kiáltott oda dühösen a rikkancs az atyafinak, — „húsz krajczárért csak nem adhatjuk oda az egész sátrunkat!”

Ez az adoma jutott eszembe, mikor a minap egy színházi referádát olvasva arról értesültem, hogy egy vidéki magyar színtársulat zene, magán- és kardalosos nélkül ad elő operetteket, — hát ugyan micsoda bicska az, a melyiknek pengéje nincsen?

De azért nem itélem el sem a bazáros, sem a színház-direktort, mert mind a ketten csak a község egy részének az izlése előtt hódolnak meg csodálatos különlegességeikkel.

Hanem igenis támadom a község e me részének megtévedt izlését a jó izlés nevében, érdekében, mert én nemcsak a fő- és nagyvárosi, hanem a vidéki színészetben is fontos kulturmissiót teljesítő intézményt óhajtok látni, — már pedig a legszükségesebb kellékek nélkül színre hozott, amúgy is kétes értékű operettekkel sem a kultúrát általában, sem a magyarságot különösen szolgálni nem lehet, de igenis alaposan el lehet venni a kedvét a színház látogatásától annak is, a ki azt nemcsak szórakozás kedvéért, hanem elvi szempontból és a támogatás szándékával is látogatni szeretné.

Azzal, hogy a jámbor vidéknek minden

jó, ne hozakodjék ma már elő senki, mert ez nem igaz. Eppen a vidéki művelt ember, a kit gyakori zajos-zajtalan szórakozások nem vonnak el annyira a komoly tanulmányoktól, mint a fő- és nagyvárosit, foglalkozhatik alaposabban, bárha csak elméletben is, művészeti, irodalmi kérdésekkel s aztán megma, a vasutak, az olcsó utazás korában, a mikor a távolság fogalma jóformán ismeretlen kezd már lenni s minden művelt ember ügyeslőváln kötelességének tartja, hogy a fővárost s a fővárosban s a színházakat hébe-hóba meglátogassa, — az izlés már nem olyan kezdetleges általában, mint a milyen a Petőfi és Arany színészkedésének idejében volt, a mikor a hazafiság függönyével a színpadnak sok mindenféle hiányát és fogyatkozását lehetett és kellett is eltakarni.

Mint a hogy már csak elvétve látunk a négy évszázatot s más eflét ábrázoló gyatra olajnyomatu képeket a műveltebb és tehetősebb magyar osztály szobafalain, a hol azok még nem is olyan nagyon régen „dísz” gyánánt ékeskedtek; mert a kiállítások, képcsarnokok, a képes folyóiratok, az iskolák stb. stb. nagyot változtattak a művelt község művészeti izlésén, mostani közokt. ministerünk pedig még a népiskolát is be akarja vonni a művészet eme ágának érekkörébe, — épp úgy a színésztől is megkívánunk ma már bizonyos eredetiséget, bizonyos művészeti színvonalat, ha még olyan szerényet is, — annyal is inkább, mivel a színművészet hatása a legkövetlenebb, s a színi előadás minden különösebb emótió nélkül megítélhető és minden intelligens és művelt ember által behatóbb tanulmányok nélkül is megírálható.

Ídején valónak, sőt sürgősnek tartom tehát a „F. H.” szerkesztője által a minap fölvetett színészet kérdésnek alapos fejtegetését és a tettek mezejére való terelését, s mivel meggyőződés az, hogy erős akarattal és kitartással, céltudatos vezetéssel, no meg valamelyes anyagi áldozatokkal igenis lehetséges e kérdésnek oly irányban való megoldása, hogy a Felvidék lakta gyerebb magyarságja, ha nem is elsősorú, de az eddiglén jóval tűrhetőbb színészeti művelvezetkez jusson és a magyar színészet hazafias kulturmissiót is teljesítsen:

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Halottak napján.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Népes a temető . . . A részvét melegeidhajta, a ködös, nedves temetőbe az élő világot. Halottak napja van, az élők a halottaké, szívükkel, részvétükkel, könnyeikkel, mécseseikkel, virágokkal.

Kocsik gördülnek a temető alá s a gazdagok mennek kriptáikhoz, hová egvszer szintén csak beke-
 rellnek . . . A szegények csendesen, zajtalanul hűződnak a drága rokoni hamvaitak rejtő sírdombokhoz.

Itt a temetőben egyesül minden ellentét, összefolyik minden kis harmonia . . . Meglé a szegény és gazdag, hatalmas és hitvány, úr és szolga, kegyelmes és ciántelen, neves és névtelen, nemes és polgar, itt nincs külbörség; a halotti nyugalom mindenkit egyest, mindenkit idehoz . . .

De: halottak napján itt találkoznak az élők is s most az élők között sincs külbörség: mindenki meghajol a nagy gyászról, a kedves emlékek, a drága halottakra való visszaemlékezés mindenki gyászoló szeméből könnyet facsar ki; itt mindenki szülejét, gyermekét, testvérét, ferjét vagy feleségét siratja . . .

Itt, a hol ki van frva: Feltámadunk! itt minden ember a temetőfalon kívül hagyja az emberi vágyakat, ide gyászolni jövünk, magunkba szállani s még rokoni

sírokra borulunk, önkéntelenül és a november nedves ködében a lobogó mécses kísérteties lángja mellett eszünkbe jut, hogy mindnyájan meghalunk, igen, halottak napján minden élet elfogja egy percze a megsemmisülés érzete . . .

Ki megyek a temetőbe, Halottaim vannak nekem is. Kinek nem volna halottja! És míg a kedves drága halottak sírjait keresem és leteszem egyszerű koszorúmat a hervadt levelektől borított halmokra, nézem a gyászos arcokat, a feketébe bújt alakokat és ismerni akarom azok gyászát.

Amott mely gyászban egy nő, özvegy, mellette kis leánykaja térdel. Tőlük, tavol inas al komoran, pecczesen, feketében. És nem a gazdag urinót sajnalom, mert az gyászolhat s könnyeivel segethet magán, hanem azt a pecczesen álló inást, kinek szolgáta most is az ari nő s a ki nem keresheti fél halottait.

Megyek tovább.
 Egy fiatal pár térdel egy sírdomb előtt. Látom arcukon, hogy völgeny és mennyasszony s mindkettő árva. Ide jönnek szülei áldásért ehhez a hideg halomhoz, mert a szülői szeretet melegét már rég nem éreztek és úgy érzik, mintha e halomnál mégis elnyerték volna a szülői áldást.

Figyelem tovább a gyászolókat.
 Egy frissen hantolt sírnál kétségbeesett ember áll, özvegy, ki koran elhalt nejét siratja. Istennem, milyen nagy az ő gyász! Frissen hantolt a sír s a seb, mi a férfi szíven vérzik, frissen vájott seb s tudja az Istent, mikor fog begyógyulni . . .

Két árva fiúcska lépked amott egymás mellett, kék intézeti ruha van rajtuk, fekete intézeti sapka, csendesen lépkednek egymás mellett lehorgasztott fővel. Árvák és testvérek, egy intézetbe juttatta mindkettőt az emberi könyörület. Most le vannak suttva, nem tudják megtalálni szüleik jeltelen sírját . . . Megállítom őket, segítsem keresni nekik a drága sírokat. Végre megtaláljuk. Halásan, könnyes szemekkel intenek köszönetet s én csendesen tovább húzódom.

És most találkozom a legszerencsétlenebb gyászolóval. Szegény leány! halottjának nincs sírja, hová ki-
 járjon a temetőbe. Apja tengerész volt s útközben halt meg, holtestét a tenger mélyébe eresztették s a szegény leány mégis itt kóborol a sírok között, hogy enyhítést találjon. Idegen sírokra pergeti könnyeit s nem talál enyhülést.

. . . Vissza megyek az én szeretteim sírjaihoz, s míg buzzón imádkozom halottak napján, én is az enyészetre gondolok ott. De én nem félek tőle, hisz engem már minden ehhez a temetőhöz köt. Nekem is megérdemnek könnyeim halottak napján s érzem, hogy sokszor, legtöbbször élők is szanalomra méltók . . . De azért gyászolunk, könnyezünk s ha lehet ajtatos ima, hervadó koszorú s pislogó mécses mellett enyhülésel vigasztalódjunk.

Hisz mind ide kerülünk, hisz mind feltámadunk!

részletesebben óhajtok e kérdéssel e helyen foglalkozni, arra kérve az érdeklődő olvasó közönséget előre is, hogy ezt a bár egyéni véleményemet szíves megfontolása tárgyává tegye, — hátha az elszórt eszmémagvak itt is, ott is termékeny talajra esve, kikelnek és idővel bő termést hoznak . . .

A kérdéses rőpirat hosszasan és itt-ott figyelmre méltó érveléssel fejtegeti a felvidéki magyar színészet ügyét, de részletes javaslatokba nem bocsátkozik, pedig véleményem szerint a modus vivendi a fődolog, ezt kell megbeszélni. Az ehöz nem lakik jól akadémiai fejtegetésekkel a kenyérkereset módjairól, az éhezének reális falatok kellene. Azt hiszem tehát, hogy leghevesebben járök el, ha a rőpirat érdekes és figyelmre méltó fejtegetéseit előre bocsátom, azután pedig a saját véleményemet közlöm.

A helyett, hogy a színészetnek a nemzet kulturális haladására gyakorolt nagy hatásáról hosszasan fejtegetésbe bocsátkoznánk, egyszerűen utalunk azokra a színtitáni küzdelmekre, melyeket úttörő elődeink e század elején a színészet fellendítése érdekében kifejtettek. Ezeknek a küzdelmeknek figyelmes szemlélése eléggé meggyőzhet bennünket arról, hogy a nemzet nagyjai mily fontosságot tulajdonítottak a színészetnek, át lévén hatva annak tudatáról, mily hathatós tényezője a színészet a hazai nyelv elterjedésének és a nemzeti szellem és kultúra megismerosásának.

Hogy egyebet ne omiltsünk, figyeljük meg csak az akkori, a nemzeti színház megalapítását megelőző eseményeket. . . A legvalószínűbb politikusk, államférfiak, költők stb. állottak e mozgalom élére s nem resteltek e kérdéssel évek hosszú során át foglalkozni. Ennek meg is volt a megkivántható hatása, a mennyiben a színészet ügyének nagy horderejű kérdése áment a köztudatba s eredményre a nemzeti színház megalakítása lett.

Azóta sok év múlt el, színműirodalmunk hatalmasan fölfüledt s a színészet ügye is örvedetesen haladt előre, de csak — a fővárosban s hazánk nagyobb városában.

A kisebb városokra szorított színészet, kivált itt nálunk — a Felvidéken, csak gyermekkorát éli meg.

Majdnem olyan nyomorúságos helyzetben van itt még most is, mint a milyentről „Déryné naplója” emlékezik meg az akkori időkben. . . Hiszen még csak néhány éve annak, hogy némely helyeken pajtában volt kénytelen „tanyát ltni” egy-egy felvidéki színtársulat. Az ilyenek hallatára arczunkba szökött a vér, a szegény párja, de . . . tettünk-e valamit, hogy ez a helyzet megváltozzék? Az akarat talán meg volt bennünk, de tehetségségünk érteben és talán, — valjuk meg őszintén — nem bányoságunkban csak igen keveset tettünk meg e tén. Úgyiszlóval alig valamit. Úgy látszik, mintha a színészet ügyét nem tartanók eléggé fontosnak és érdemesnek arra, hogy több időt, fáradságot és nagyobb érdeklődést szenteljünk neki.

Lépten-nyomon azzal az ellenvetéssel találkozunk, hogy a legtöbb felvidéki színtársulat oly kezdetlegesen és hiányosan van szervezve, hogy azt a legjobb akarat mellett sem lehet megfelelő támogatásban részesíteni.

Es ez az ellenvetés, — sajnos, — a legtöbb esetben teljesen jogosult. De kérjük, lehet-e ez az adott viszonyok között máskép? Lehet-e követelni a sokszor teljesen magokra hagyatott színtársulatoktól azt, hogy megfelelően szervezdekjenek, a mikor ily társulatok a legtöbb esetben még mindennapi szükségleteiket sem fedezhetik kelteköpen? . . . Csoda-e, ha ama mostoha és nyomorúságos viszonyok közepette, melyekből a felvidéki színészet manapság még mindig küzdelmi kénytelen, — a művészeti kívánalmak és igények háttérbe kénytelenek szorulni a parancsoló, rideg üzleti szempontok miatt?!

Pedig még így is hány kiváló erő bukkan föl itt is, ott is, hány ilyen kezdetleges színtársulat lett már idővel híressé, nevezetessé! . . . Igen, a vidéki színtársulatok is rendelkeznek a megfelelő erővel és anyaggal s csak a mostoha viszonyokon alapuló szervezetelesség okozza azt, hogy ezek az erők szétforgácsolódnak s hogy a társulatok nem nyújthatják azt, a mit tőlük követelünk.

Ezen a szánalmas állapotban segíteni kötelességünk, s már most önkénytelenül felmerül az a kérdés, hogyan lehetne ezeken az állapotokon segíteni? . . . Az eddigi követett módok — miként azt a tények bizonyítják, — nem mutatkoznak eléggé célravezetőnek. Gondoskodni kellene már, a viszonyoknak megfelelőbb módokról és eszközökről.

Legjobb talán úgy közelítnék meg a célt, ha a felvidéki színészetet állandósítván, azt lehetőleg megyénk szervezők . . .

A segélyezések nem bizonyultak be eléggé radikális eszközöknek, a mennyiben rendszeren csupán pillanatnyi bajk elhárítását eredményezték.

Állandósítani kellene az egyes jobb társulatokat, hogy azok ne legyenek kénytelenek kóbor cigányok módjára, sokszor hétről-hétre változtatni működési helyeiket.

A megyenkénti szervezést azután olyképen kellene keresztülvinni, hogy az illető társulat a fővádat a megye székhelyén, az év hátralévő részét pedig a helyi viszonyokhoz mérten, hosszabb-rövidebb ideig a megye többi

városában töltené. Sőt a székhelyhez közelebb eső egyes helyeken megoszva is játszhatók olyképen, hogy a társulatnak ama tagjai, a kik aznap pl. a drámai szakban elfoglalta nincsenek, emitt a zenei szakbavagó darabokat adhatnának elő és megfordítva.

A hol egy megyének a közönsége nem szolgáltna a megkivántható kontingenst, ezt két szomszédos megye állhatna össze, bár a tagításokat, a színkérteltek példájára, lehetőleg kerülni kellene.

Jelenleg a bajok legtöbbike ugyanis vagy abban rejlik, hogy ugyanazon városba egy éven két társulat is ellátogat, vagy, hogy nem alkalmas időben teszik ezt. A helyi viszonyokban való eme tájékozatlanság, vagy e viszonyoknak kellő figyelembe nem vétele azonban hozzájárul azután a rendszeren deficitteit végződő működéshez.

Mindez nagyrészt kikérülhető volna az ilyen állandósított s ennek folytán biztosított existenciájú bíró színtársulatok szervezésével.

A mennyiben ez által egyrészt a társulatok igazgatói abba a kedvező helyzetekbe jutnának, hogy az adott viszonyoknak megfelelően előre beoszthatnák magaduk finansziáikat s ezek alapján magát a működési tervüket, de másrészt magának a közönségnek is sokkal kevesebb megerőtletésbe kerülne a színházi eszközök való áldozat, ha biztosan előre tudná, mely időben s mily időtartamra terjedőleg lesz része színelőadások élvezésében, mert lehetőleg ehhez képest oszthatná be idejét és — pénzt.

Csakis így volna lehetséges azután oly színtársulat szervezése, melyek a legnesszebb menő művész igényeket is kielégíthetnek.

A Felvidéken működő színtársulatok ugyanis jobbra olyképen állítvák össze, hogy kizárólag vagy a drámai, vagy az énekes műfajokat kultiválják. Ezek együttes előadására csak a nagyobb színtársulatok szerveztek.

Az előbbiekt azért, mert az énekes előadásokhoz a megfelelő személyzettel nem rendelkeznek, nem képesek eléggé változatosságot önteni műsorukba, az utóbbiak pedig rendszerint úgy a megfelelő zenekart, valamint a megkivántható nagyobb személyzetet is nélkülözvén, nem nyújthatnak kellő összjátékot s így a színpadi hatás tekintetében sem érik el mindig a megkivántható sikert.

Nagy baj továbbá az is, hogy a színtársulatok mintegy rá vannak kényszerítve, hogy külföldre üzleti fogásokkal éljenek, a mi természetesen szintén a művészeti érdek rovására megy . . .

Igy, miután az újabb s költségesebb darabok beszerzésére eléggő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek, vagy mert azok előadására csak nagyobb anyagi áldozatok árán lehetséges, az ilyen darabokat rendszerint bérletszínházokban állják, mely körülmény a közönség nagy részének a bérletlél való idegenkedését vonja maga után . . .

Már ezekből a nagyjában odavetett vonásokból is eléggé kitűnik, mennyire égető szükség volna a felvidéki színtársulatok állandósítására, illetve azoknak bármiféle módon történendő szervezésére.

Vegyük hát a színészet ügyét komolyan fontolórra s legyünk minden erőnkkel azon, hogy az mielőbb elfoglalhassuk itt a Felvidéken is azt az előkelő helyet, melyet számára a nemzeti szellem s a magyar kultúra kijelölt! . . .

Bánfi János.

Turóc-zvármegye virilistái.

Turóc-zvármegye legközelebb megtartott őszi közgyűlése alkalmából állapította meg a legtöbb adót fizetők névjegyzékét az 1901. évre, mely minden változtatás nélkül elfogadtatott és így az alábbi kimutatásban foglaltak a vármegyei törvényhatósági bizottságok rendes illetve póttagjaivá lettek. A dult betűvel szedett nevek viselőinek adója kétszeresen van számítása s járbelen jelöljük meg azt az alapot a melyen a kétszeres számítás történt.

Turóc-zvármegye legtöbb adót fizető megyebizottság tagjainak 1901. évre szóló névjegyzéke.

	K	F
1. Báro Révay Ferenc földbírtokos, Mosóc	15087	23
2. Báro Révay Gyula földbírtokos, Kis-Selmecz	6336	66
3. Időb. Jush György földbírtokos, Nezapál	3735	54
4. Jush Kálmán földbírtokos, Tót-Próna	2688	69
5. Gróf Ponrácz Frigyes földbírtokos, Bécs	2391	44
6. Kaffenda Frigyes hatulajános, Ruttká	2306	52
7. Rakovszky Iván földbírtokos, Nagybánya	2187	70
8. Révay Sándor földbírtokos, Trebošov, (üggyévi okl.)	1970	88
9. Dula Máté ügyvéd, T.-Szt.-Márton, (üggyévi oklevél)	1205	72
10. Schulez Lajos földbírtokos, Szucsán	1041	36
11. Szofia Károly, r. k. főesperes, Szt.-Mihály, (r. k. pléb.)	948	28
12. Matukovich Mihály földbírtokos, Szalován	944	04
13. Tomasek János földbírtokos, Szucsán	941	19
14. János Ferenc földbírtokos, Kostyán, (üggy. okl.)	838	56
15. Kohn Jakab bérlo, Divék	796	83
16. Gróf Nyáry Kálmán földbírtokos, Szt.-Péter	765	14
17. Zweingenthal Jakab kereskedő, Ruttká	726	16
18. Időb. Bulgyoszy Simon földbírt., Gyulafalva, (üggy. okl.)	719	76
19. Spitzer Ede kereskedő, Turóc-zst.-Márton	715	87
20. Mulrogn Pál ügyvéd, T.-Szt.-Márton, (üggyévi okl.)	707	20
21. Reich János földbírtokos, Záhúrasa	682	20
22. Schiecher Emil bérlo, Stunbyafüred	639	36
23. Dr. Lencsér János (arstovos, Mosóc, orvosudtori okl.)	624	52
24. Wachberger Lipót vendégfogó, Ruttká	606	74
25. Peri Henrik kereskedő, Mosóc	596	62
26. Fulusz József r. k. plébános, Szt.-György, (r. k. pl.)	582	56
27. Komora János r. k. plébános, Nezapál, (r. k. pléb.)	576	24
28. Dr. Tugendhal Gyula orvos, Ruttká, (orvosudtori okl.)	572	80
29. Tomcsányi Mihály kuriai bíró, Badapest, (üggy. o.)	570	54
30. Klmaček Mihály kereskedő, Mosóc	559	16
31. Dr. Lász Adóf ügyvéd, T.-Szt.-Márton, (üggy. okl.)	549	—
32. Dr. Zsigmond kereskedő, T.-Szt.-Márton	537	43
33. Dr. Vancsics János ügyvéd, T.-Szt.-Márton, (üggy. o.)	529	—
34. Ujhelyi Attila földbírtokos, Turán	521	05
35. Linksz József bérlo, Szaklibavarájja	517	24
36. Kontsek György földbírtokos, Abrahámfalva	504	84

	K	F
37. Biebler Armin kereskedő, Mosóc	499	20
38. Löwy Zsigmond nézőorvos, T.-Szt.-Márton	481	24
39. Melfler Zsigmond ügyvéd, T.-Szt.-Márton, (üggy. o.)	449	68
40. Fischer Lajos kereskedő, T.-Szt.-Márton	447	78
41. Frankin Jakab kereskedő, T.-Szt.-Márton	443	47
42. Frankin Benő földbírtokos, Nezapál	428	03
43. Fekete Miklós kir. táblabíró, T.-Szt.-Márton, (üggy. okl.)	426	40
44. Roth Samu kereskedő, Alsó-Turóc	424	30
45. Dr. Haas Jakob vny. főorvos, T.-Szt.-Márton, (orvos. o.)	423	56
46. Milec János ügyvéd, Zsolna, (üggyévi oklevél)	420	88
47. Velits Vendel földbírtokos, Lászlófalu	416	74
48. Ifj. Bulgyoszy Simon földbírtokos, Draskócs	406	45
49. Berger Ede földbírtokos, Jahodník	404	82
50. David Barczon földbírtokos, Záhúrasa	398	90
51. Velits György földbírtokos, Tót-Próna	390	10
52. Duchaj János földbírtokos, Blaticna	384	60
53. Velits Dezső földbírtokos, Tót-Próna	384	60
54. Berger Jakab bérlo, Kostyán	384	63
55. Szirány Pál földbírtokos, Jahodník	382	17
56. Moser Tivadár r. k. plébános, Mosóc, (r. k. pléb.)	381	25
57. Patsch Ignác vendégfogó, T.-Szt.-Márton	375	72
58. Mittelmann Áron kereskedő, Alsó-Kubin	375	72
59. Cserey Emil r. k. plébános, T.-Szt.-Márton, (r. k. pl.)	373	78
60. Beniczky Aladár földbírtokos, Pribocz	369	28

Póttagok.

1. Gyuresányi József földbírtokos, Valsca	368	45
2. Grossmann Mihály kereskedő, Turán	351	64
3. Kovacsits Ignác vendégfogó, Ruttká	337	73
4. Steiner Jakab bérlo, T.-Szt.-Márton	334	38
5. Kontsek József földbírtokos, Kolomenfalva	330	88
6. Patsch Ignác vendégfogó, T.-Szt.-Márton	327	64
7. Polonyi György kereskedő, Záhúváralja	325	07
8. Wagner Lipót kereskedő, Záhúváralja	316	81
9. Wiener Lajos kereskedő, Ruttká	313	54
10. Kuecharik Samu kereskedő, T.-Szt.-Márton	306	36

Levelezés.

Tót-Próna, 1900. okt. 23.

A »Národnie Noviny« f. évi okt. 16-an megjelent 122. számában »Slovenské Pravo« felirású cikke a tótprónavideki lakosság kulturális viszonyaival foglalkozva, oly kijelentéseket közzéhozott meg, melyeket megjegyezés nélkül nem hagyhatok.

Mindenkelőtt megjegyzem, hogy fenti cikkem az állam, és a magyar nemzet eleni igazgatás tartalmával részével foglalkozni nem óhajtok, arra az illetékes kir. ügyesség figyelmét hívom fel.

Nem hagyhatom azonban szó nélkül a fenti cikkélel azon részét, a melyben a magyar kultúrát becsmérelni merészkedik.

A cikkirő azzal vezeti be közleményét, hogy a »panszlavok« napról-napra igen szaporodnak és mindig több és több emberrel találkoznak; — úgy mond — akikre nézve a mai állapotok »törhetetlenek«, s a ragalmazó cikk szerint s ez az elviselhetetlen gasság hejlyezt a »besná magyarizáció« (vesztett magyarosítás) szültötte.

Igazi tót logika, amelyet már megszoktunk ugyan jó atyafinktól, de a melyre hébe-hóba nem árt egy kis — ráköpintás. A tót igaztókna ez a ceterum censeoja igazán jellemző, — mert ezt az állításukat, mint annyi sok mast ok maguk sem hiszik el, mert hisz jól tudják ők is a bajok forrását, s még csak három szal embert sem lennének képesek megnevezni, akiket az erőszakos magyarosítás kergetett idegenbe, pedig ezrével vándorolnak ki évenként Amerikába, mashaová, bókötűtt alföldi magyarok is, és csudalatos képpen a turóczi tótok közül igen sokan vissza is térnek megint, ebbe a zsarnoki módon magyarosított országba, ha az isten megsegítette őket és egy kis vagyontak szereztek az idegenben.

A cikkét úgy látszik a helybeli ág. ev. egyháznak olyan tagja írta, a ki a briesztjai és hadvigai iskolai viszonyokat ismeri, mivel ezekkel foglalkozik legtöbbet.

Téved azonban cikkirő a mikor a kir. tanfelügyelőnek, a briesztjai felekezeti iskolához intézett egyik rendeltetvel foglalkozva, azt ajánlja, hogy tördjék inkább az állami iskolákkal, mert a felekezeti iskolának kiképzés hatósága az »egyházi előjáró« — A cikkirő — úgy látszik — szorakozott, vagy nem ismeri a népoktatási törvényt, mely szerint iskolákat csak »állami« ellenőrzés mellett alapíthatnak és tarthatnak fen a felekezetek s azok felett a felügyeleti jogot az illető törvényhatóságbeli királyi tanfelügyelő gyakorolja.

De a törvényhozás intenciójától eltekintve a méltányossági okok nem-azt követelik, hogy az állam mely valamennyi felekezeti iskolát és a legtöbbet, éppen nem jelentéktelen, összegekkel segítse, vezetésükbe be belyaszt nyerjen, s ezzel az itt-ott esetleg felvilágító hazaellemlés mozgalmakat, a hol csak lehet, előre is csirájukban előjtsa? Vagy talán feledésbe mentek volna már az ezölt 25 évelt történetek, amikor a tótok felekezeti középiskoláikat tanáraik minősítetetlen viselkedésük miatt be kellett zárni? — Hát képzés, az faj a nemzetiségi igaztókna, hogy a felekezeti Autonomia bő köponyeg alatt nem üzhetik szabadon veszedelmes kis játékaikat; — mert ha nem volna mitől félniök, csak örülniök kellene az állam érfigyelmenek, amelylyel az kultúrtörékveiseiket nezi és — istapojja.

A mi még mast egyebet a cikkelye írja a tanfelügyelőre, a Jushokrol össze-vissza beszél azzal már igazan nem érdemes foglalkozni, s remélhető, hogy ilyen nemzetiségi handa-banda az illetékes hazafias, önzetlen és törvényes törekveiseit nem fogja megakasztani, és a magyar, hazafias kultúra ha lassan is, de terjedni fog, mert elvégre is ez az egyszerű nép is fel fogja ismeri igaz barátaát és jóakarókat, és fel a bányarőbire bújtatott — farkast.

Gregorovics József.

HIREINK.

— József főherceg és a F. M. K. E. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület részvételt fejezte ki József főhercegnek, az egyesület védnökének, abból az alkalomból, hogy a főherceget baleset érte. A beteg főherceget nevében Unterauer József udvari tanácsos a következő táviratban válaszolt a részvét-nyilatkozatra: „Moltóságos Thuróczy Vilmos és. és kir. kamarás úrnak, a F. M. K. E. elnökének, Nyitra. Szíves részvételtől Ó Császári és Királyi Fensége hálásan köszöni. Unterauer, udvari tanácsos.”

— Főispáni beigtatások. A szomszédos vármegyék nevezetesen Árva, Liptó és Zólyomvármegyék főispánjainak beiktatási ünnepélyére Túrócvarmegye közönsége is kapott meghívókat. Egy értesülünk azonban, hogy vármegyénk hivatalosan egy installációra sem fog részt venni, hanem írásban üdvözlő az új főispánokat.

— Uj kir. ügyész Besztercebányán. A m. kir. igazságügyi miniszter a Dr. Kemény Gyula kir. ügyésznek a nagyzebeni kir. törvényszék elnökévé történt kinevezése folytán megüresedett kir. ügyészi állása *Skultéti István* budapesti kir. alügyészt nevezte ki. Itt említjük meg, hogy Kemény Gyula törvényszéki elnök a mult heten végleg elkölözött Besztercebányáról.

— A F. M. K. E. jutalmai. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület minden évben megjutalmazza azokat a felvidéki tanítókat, tanítónőket és óvónőket, akik a magyar nyelv terjesztésében kiváló érdemeket szereztek. Az elnökös most utalványozta ki a zólyomi közgyűlés által megszavazott jutalmakat. A Nemzeti Casino ezredéses alptványának évi kamatait, 120 koronát Fusch Pál mátyásfalvi evang. tanító; Bende Imre nyitrai plébspük jelműami alapítványának évi kamatait, 80 koronát Krizsán Mihály lapás-gyarmati igazgató-tanító, 50—50 koronát pedig Minczer Rózi hont-nemeti óvónő, Makovics József zólyom-lipsei állami tanító, Környei Irma breznóbányai állami tanítónő, és Thurzó Jolán zólyom-lipsei óvónő kapják. Az egyesület turocvarmegyei választmányja, ugyancsak a magyar nyelv tanításában való buzgalomért, Pauliny Gábor és Veszely Imre ruttkai áll. tanítókat 100—100 K, Gruber János birstyai, Ilgő László falkusfalvi, Kristófalvi Lajos abrahámfalvi és Zwierina Teofil hadvigai állami tanítókat 50—50 K jutalomban részesítette.

— Hazaság. Komenda István jónévi vállalkozó nov. 20-án Szucsányban fogja oltárhoz vezetni draskóci Krasznetz Emmát, a volt kislemezű tanítónőt.

— Uj ügyvéd Znióváralján. A nem rég meghalt Dr. Kraicz Béla ügyvéd helyébe Dr. Meszinger Mór, köz- és váltó-ügyvéd nyitott irodát Znióváralján.

— Búcsúzó főispán. Liptó-Szt.-Miklósról írja levezelőnk e hó 24-éről: Kürthy Lajos főispán, kit holnap mint Zólyom megye főispánját iktatnak be Besztercebányán, ma utazott el innen. Tegnap a távozó főispán tiszteletére a »Fekete Sas« szálló nagyeremben 200 terítők bánt volt. A hivatalos poharköszöntő után, melyet Kürthy Lajos mondott a királynak, egymást érték a felköszöntők, melyekben a távozó főispánt ünnepelték. A főispán tiszteletli ma impozáns kocsis sorban kísérték ki megyénk volt első hivatalnokát a vonatához. Sokan Ruttkáig kísérték, s többen részt vesznek az installációra is. A peronon a gyorsvonat berobogása után a főispán kezét fogott mindazoknál, kik a vasuti állomásig kísérték, hogy »Isten hozzád-ot mondjának a volt főispánnak, ki 10 évi itt léle alatt számos barátot és tisztelet szerzett magának.

— Az ifjúság kegyelele. A znióváraljai állami tanítóképző intézet ifjúsága, mint minden évben, úgy az idén is, kegyelettel üli meg a halottak napját. Három elhunyt társuk sírjára koszorút helyeznek s mindegyiknél beszédet tartanak s a dalardra is énekel. Koszorút helyeznek szereteti igazgatójuk nemrég elhunyt leánykájának, Hodobay Jolánkának sírjára is.

— Elegett gyermek. A vétkes gondatlanságnak egy újabb esetét közli velünk neozpali tudósítónk. *Czigányi János* harmadévesű fiúcskát, szülői több pasztorkodó fiúnak őrizetere bízták, a kik azonban nem rotak gondolták a kis gyermekkel, hanem barmaik után néztek és elkalandoztak a földéken Czigányi János pedig magára maradt a pasztortúzt mellett, a melynek melegénné váltá be a többi fiukat. Mire azonban ezek oda érkeztek a kis nüt már halva találták. A boncolási jegyzőkönyv szerint ruhájára tüzet fogott s égési sebei okozták halálát.

— Szabadságon. Boldog Ignác a helybeli állami iskolák igazgatója több napi szabadsággal a fővárosba utazott. Tavolléle alatt az igazgatói teendőket *Bánfi János* tanár és iparos iskolai igazgató végzi.

— Esküdtészi tárgyalások Besztercebányán. Az új törvénykezési rendtartás értelmében évenként kétszer minden tavasszal és őszel hivatalnak be az esküdték. Az idei ősz esküdtészi tárgyalások Besztercebányán f. évi november hó 5-én kezdetnek meg és tíz napig fognak tartani.

— Agyonzott munkás. Véres jelenetnek voltak tanúi azok, kik oltárközön delután egy óra felé a ruttkai vasút állomásán tartózkodtak. Mint mindig, úgy ebben az időben is kocsis rendezéssel foglalkozott a vasuti személyzet, közöttük *Burda János* pibóczi illetőségű, 25 éves napszámós is, a ki csak nemrég került haza a katonaságtól és csak két nap előtt vették fel őt a ruttkai állomásra. Az volt a feladata, hogy a vasuti kocsikat összekapcsolja. Ügyetlen is volt a szegény, gyakorlata sem volt még abban a veszedelmes munkában s bár társai több-

szerű figyelmeztették, hogy óvatosabb legyen, nem hallgatott azok szavára, hanem vakmerően előre állott a gyorsan közlekedő kocsinak a mi végezése is vált nére vére, mert elütötte és az ütközök közé szorította. A sulyosan sebesültnek Dr. Szolárki vasuti orvos nyújtotta az első segélyt, gondosan fel is tették a Túróc-Szt.-Márton fele induló delutáni gyorsvonatra, hogy itt a kórházban nyerjen ápolást, de mire ideérkeztek vele a szerencsétlen már kiszenvedett.

— Tűzfúfolt iskola. A túrócz-szent-mártoni ág. ev. felekezeti iskola egyik tantermében 93, a másikban pedig 83 tanuló talált a kir. tanfelügyelő összezsúfolva: pedig ezekben a tantermekbe a törvényes követelményeknek megfelelőleg csak 65 illetőleg 63 növendéket kell volna szabad elhelyezni. Ezen törvény és közegészség ellenes állapotnak megszüntetésére a kellő intézkedés megtörtént.

— Pénzügyőri biztosság Stubbyfúrdón. A beszttercebányai pénzügyigazgatóság rendelkezése folytán a mosóczi pénzügyőri biztosság f. évi november hó elejétől kezdve Stubbyfúrdóra tette át székhelyét hol a Taira bank tulajdonát képező, volt Karlovsky fele házat alakították át czelejaira.

— Uj tanító Hadvigán. A Vall. és Közoktatásügyi m. kir. Minister a lajtajfalusi állami iskolához áthelyezteté Zwierina Teofil tanító helyébe a hadvigai állami elemi iskolához *Bartsch Gyula* jelenlegi bellai közösi iskolai tanitót, állami iskolai rendes tanítóvá kinevezte.

— Jovahagyott alapszabályok. A Turceki magyar olvasó egylet és Tarsasók alapszabályait a m. kir. belügyminiszter f. évi 107.334. számú rendeletével a bemutatási záradékkal ellátta.

— Turdosin veszedelme. Nem csak Turócban, de a felvidéki szomszédos vármegyékben is oly gyakoriak az ószí tüzesetek, hogy az valóban aggodalomban tarthatja a lakosságot. A mult hét folyamán Turdosinban volt nagyobb tűz a mely 10 hazat hamasztított el, közöttük a rom. kath. templomot, az izraelita imaházat és az izraelita iskolát is.

— Bárdy Lajos meghalt. Igaz részvételt keltett városunkban a mult szombat delutáni óráiban ide érkezett azon hír, hogy Bárdy Lajos, a nem rég innen eltávozott Baródi fele szintársulatnak egyik legképzettebb tagja e hó 18-án Selmezbányán hirtelen elhunyt. Az nap este még játszott a Szulamithban s az előadás után egy órával már halott volt. Agy-szélhűdés érte, a midőn vacsorájától lakására igyekezett. — Beteg volt ó már itt is, s kételkedünk fölgögyululásban, azonban hogy a halál ily hamar fogja megváltani földi szenvedéseitől, azt nem varuk. — Egy csapásra vége lett minden küzdelmének nek családásának s minden ambíciójának! Sok kereskedő élt a szegény. Tehetséggel lépett a szini pályára s rajongó szeretettel működött azon hosszú éveken át. A viszonyok kedvezése folytán igazgatója lett az egykor Miklósy által igazgatott hírneves társulatunk. De az idők változtak: a vidéki színészet mostoha viszonyai következtében képtelen lett társulat tartatani s az igazgatóból ismét egyszerű tag lett. Ó azonban nem csüggedt; mindig remélte, hogy kitartó szorgalommal, vas akarattal rövid idő alatt vissza fogja hódítani a tőle elpartolt szerencsét. Odaig vitte csak, hogy Baródi szintársulatánál rendezővé lépett elő. Nős ember volt; neje jóhírű színésznő Temesvártól. K s leánya is van, ki csak nem rég kívánt neki boldog újvet. — Boldog ó mar... Színezétszárjai a következő gyászjelentést adták ki: Baródi Károly és szintársulata szomorodott szível jelenti felejtethetetlen pályatársá Bárdy Lajosnak f. hó 18-án éjjel 11 órakor rövid szenvedés után bekövetkezett gyzásos elhunytát. — A boldogult földi maradványai f. hó 21-én delután 3 órakor az izraelita sírkertben fognak eltemetni. — Selmezbánya, 1900. október 19. Legyen könnyű neki a föld! Nyugodjék békével! — Ezt, mint utolsót, kívánjuk neki mi is, a kik rövid idő alatt hat igazán megszerettük a magyar kulturának ezen sokat hányatott jobb sorsra érdemesült apostolát. Temetésé f. hó 21-én, vasárnap ment vége Selmezbánya város értelmiségének impozáns részvele mellett.

— A népszámlálás és a tanítók. A vall. és közokt. m. kir. Minister rendeletet bocsátott ki a kir. tanfelügyelőkhöz a melyben az 1897. évi XXXV. t.-cz. 8. §-ára vonatkozóan tudatja, hogy minden tanító tekintet nélkül az iskola jellegére, úgy számláló körülben a számláló biztosi teendőket — ha erre a fősztógabrió által kinevezetik — a törvényben biztosított díjazás mellett elvállalni köteles. Hogy pedig a tanítók ezen kötelezettségüknek eleget teszenek megengedte a Minister, hogy a tanítás, a népszámlálás ideje alatt, vagyis az 1901. évi január hó 1-je és 10-ike közti idő alatt hat napig szünelhet. Ezt a hat napot legelőszörüben úgy lehet beosztani, hogy a népszámlálás január 1-en kezdik meg és január 6-án bevégezik.

— Vadászati Znióváralján. Akantisz Rezső erdőmester ez évben is rendezett vadászatot a Horikban, melyre több túrócz-szt.-mártoni vadász is hivatalos volt. A vadászat azonban váratlanul és szokatlanul kedvezően eredménnyel járt, mert mindössze 4 nyúl esett.

— A MÁV. üzletvezetőség figyelmébe. Lapunk egyik előző számában már felemlítettük, hogy a túrócz-szt.-mártoni vasút állomás világítása oly gyarló, hogy a közönség állandóan ki van téve annak a veszedelemnek, hogy a vágányok között elbotlik s kárt

tethet magában. Minthogy pedig most a téli időny alkalmával a sötéttség is mind nagyobb, napról-napra jobban kiünik annak szüksége, hogy az állomás épületeknek közvetlen környékét jobban kellene megvilágítani. Reméljük, hogy a MÁV. üzletvezetősege, mely a közönség érdekeit mindig méltányolja, ezt a figyelmességünket sem fogja intézkedés nélkül hagyni s mielőbb elrendeli a nélkülözhetlen 2—3 lámpának felállítását.

— A lipiói gymnásium ügyében a lipió-szt.-miklósi izraelita hitközség küldöttsége Matuska Péter orsz. gyűlési képviselő vezetése alatt tisztelegteté Wlascisk dokoktatásügyi m. kir. Miniszternél és a középiskolai ügyosztályban. Mint szt.-miklósi levelezőnk írja a miniszter igen biztatóan fogadta a küldöttséget s így remélhető, hogy Liptó-Szt.-Miklóson a gymnásium nemsokára megnyílik.

— Birtokváltozás. A laszófalvi, volt Dávid-féle birtokot önkéntes bírói árverésben 16.000 koronáért Magyar Miklós, nyitrai kir. pénzügyigazgató vette meg.

— Zenekar. A túrócz-szt.-mártoni állami felső kereskedelmi ifjúság körében mozgalom indult meg arra, hogy saját köréből zenekart szervezzen. Ennek vezetésére Ritsner József tanár, lapunk munkatársa vállalkozott.

— Árverés Stubbyfúrdón. Nem a fürdőről van szó, mely az új bérlovél új fejlődésnek néz előre. Hanem a volt bérlovél; a kit a Holzpach és Weiszbacher czég bukása rántott magával a midőn mintegy 200.000 forintig girálva a czég váltóit, mindenét lefoglalták s most potom áron árverezik ingóságait Stubbyfúrdón.

— Jötekonyozelú mükedvelői előadás. Ruttkán, 1900. nov. 3-án a vasuti vendéglő I—II. éttermeiben a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasuti főmühely iparos ifjúsága jötekonyozelú mükedvelői előddat rendez. — Színe kerül: Píros bugyellárs. Eredeti népszínmű, dalokkal, 3 felvonásban. Irta: Csepreghy Ferencz. Rendező: Veszely Imre. Karnagy: Pauliny Gábor. Szereplők: Sváb Margit, Sübert Szilvónia, Balzanka Olga, Czupra Ludmilla, Biringer Anna, Szanitz Bertta, Szabó Károlyné, Noviczky Ágoston, Graumann Henrik, Fercsek Ferencz, Deutsch Miklós, Parkas Gyula, Horáček Árpád, Szabó Károly, Nánásy Antal, Szurányi J. (tanuló), Kostya Libor, Lefay Hugó, Zenovics Imre, Gáspárik László, Müller Bela. Nep. cziganyok Történi Tölgyesen. Belépti díj: Felöltök részére 1 kor. gyermekek részére 50. fl. Az ülöhelyek számozottak. Úgy színlap ára a pántrárnál 10 fillér. Jegyek előre válthatók Friedmann Mór gyógszertárában és este a pántrárnál. Kezdeté este pont 8 órakor. Előadás után táncvirgálmom. A tisztá maradvány a ruttkai állami elemi iskolába járó szegény gyermekek felruházására fordítatik. Felülítézetek köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— A torzalkodás vége. A znióváraljaiak jól tudják mily hadi labon állott az ottani körjegyző meg a volt körörvos. Végre a járásbírószág elé került a dolog, majd a beszttercebányai kir. törvényszékhez és mind a két forum a körjegyztőt mondotta ki vétkeket. Kivánatos, hogy ebben mindkét fel megnyugodjék és békeességben teljesítsék dolgaikat.

— Az állatok világa *Légray* testvérek kiadásában nagyszabású, tíz kötetre tervezett munka indult meg. *Mihely Lajos* akadémiai tag átdolgozásában *Brehm Tierleben*-jét, mely mindenütt nagy feltűnést keltett, a hazai viszonyokhoz alkalmazva, magyarul olvashatja a közönség. A most megjelent első füzetben a majmokról van szó. A majomvilág rendkívül érdekes leírása kezdődik meg benne, oly éleken és oly színesen, hogy a laikusnak is gyönyörűségére szolgál. Ez az első füzet hű képet adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát az »Az állatok világa« a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A magyar Brehm kétféle kiadásban fog az olvasó közönség elé kerülni, u. m. bekötött és füzetes kiadásban. A bekötött kiadás első kötete 1901. évi január hó folyamán fog megjelenni. Ezentúl minden további felvél egy-egy újabb kötetet fog a könyvpiazzra hozni, s így öt év lefolyása alatt a 10 kötetből álló mű teljesen be lesz fejezve. Minden kötet 18 koronába fog kerülni, az egész 10 kötet ára tehát összes félbörbörben 180 korona. Az egész mű 200 füzetből fog állani, melyeknek ára 80 fillér lesz: a díszes bekötési tábla 3 koronáért lesz kapható. A bekötés háta finom chagrinnbörből készült, gazdag aranyozással. Az első füzetek már ez év október havában kerülnek a könyvpiazzra és azontúl havonta 3—4 füzet fog megjelenni, átlag egy-egy heti időközökben. A füzetes kiadás semmi esetre sem fog több mint 200 füzetre terjedni. Mutatványfuzet és tájékoztató a kiadóhivatal ingyen és bérmentesen küld.

— Osztályorsjegyek kaphatók Weisz Mórál (Moskóci Ferenczné czimén) Túróc-Szt.-Mártonban.

Osztályorsjegy-érdekelteknek. A »Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság« Budapest (Gizella-ter, Haas-palota) az ország legnagyobb osztályorsjegy-elárástó helye, *jelen-téken elnyölköt* és messzenem biztonságot nyújt. Az intézet orsjejegyek eredeti árákon (utánvételt is) küld szét teljesen *költségmentesen*. Ezen előnyöknel fogva, az intézet orsjegei a leggyorsabban fognak el: ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beküldessenek.

Szerkesztői üzenetek.

Gr. J., *Tót-Próna*. Némi módosítással mai számunkban közöljük. — Fr. Z., *Oraviczin*. Levelezőt irtam. A dolog nem stürög, de jobb ha kéznél van. — L. G., *Zsolnán*. Igen, azt mi is tudjuk, hogy a szóban levő flúter már régebben megjelent. Az újság benne tehát csak az volt, hogy ott ingyen osztogatják. — N. J., *Necpáld*. Ez alkalommal megelőzték. Nem kell kicsinyelni semmi hirt. Küldje be, majd itt elbíraljuk. — P. F., *Környözbánya*. A jánoshegyiek ügyének további fejleményéről értesítést kérem. — P. E., *Zsúdváralja*. Mind használható volt. Igértéit köszönöm. — Dr. Cz. S., *Losonc*. Köszönöm; kívánsága szerint fog történni.

Selyem-báli-ruha

6 frt 30 krtól feljebb — 14 méter! póstabér és vámen-tesen szállítva! Mintak póstaforultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. Henneberg G. selyemgyáros és kir. udvari szállító Zürichben

Legfinomabb málnaszörp

öt kilós bádogdobozokban 6 korona 40 fillérről kapható **Gazdik®** gyógyszerésznél, Kör-möcbányán.

— Olvasóink figyelmébe. *Friedmann Mór* gyógyszerész győgyarában Ruttkán kaphatók igen előnyös árak mellett: szárvíz, kis palackja 1 K. 10 f.; valódi epe mandula korpa szappan; szepő eleni arkenőcs higanykészítmény nélkül, továbbá igen szép s finom málnaszörp, kilogrammja 1 K. 90 f. E készítményekre, mint nevezett gyógyszerész saját készítményeire, s mint olyanokra, a melyek az egészségügyi követelvényekre való tekintettel készítettnek, — felhívjuk t. olvasóközönségünk figyelmét. Megrendeléseket leg-célszerűbb közvetlenül eszközölni. A megrendelt cikkek azonnal szállítatnak s a megrendelő érdekei szem előtt tartatnak.

Tanoncz felvétetik
a turóc-szt.-mártoni
Magyar Nyomdában
(Moskóczi F.-né).

M. KÉGYETEM ÉRTEKÉNE
VEGYTANI INTÉZÉS
KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HECHFORRÁS

nagy mélységből fakadó állandó összetételű, igen tiszta, calcium és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Kapható:
Wix Miksánál, T.-Szt.-Mártonban.

Kaiser-féle mell-czukorkák
köhögés és huruthnál

Biztos 2650 közjezőzőleg megerősített bizonyítottan által elismert. Egyedül megbízonyított biztos hatással rekedtség, köhögés, huruth és elnyalkódásánál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban. GRABER MIKSA es FIA fűszer-üzletében Turóc-Szent-Mártonban.

Legjobb

a „Luxus“-szivarka-hüvely,

mivel semminemű az egészségre ártalmas alkotrészt sem foglal magában.

A ki egyszer használta a „Luxus“-szivarka-hüvelyt, többé semmiféle más fajtát nem fog vásárolni.

Kapható kizárólagosan

Moskóczi Ferencné papir-kereskedésében
Turóc-Szt.-Mártonban.

397. sz. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a znióvaraljai kir. járásbírótság 1900. évi V. II. 2/5. számú végzése következtében Melfelber Zsigmond ügyvéd által képviselt Singer Lipót znióvaraljai lakos javára Büchler David znióvaraljai vasuti állomás melletti lakos ellen 619 K 24 f s járerejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 680 koronára becsült 4 ló, 2 tinó, 4 anyajuh, 2 sertés, 1 gazdasági szekér és 1 szánból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a znióvaraljai kir. járásbírótság 1900 V. II. 2/5. sz. végzése folytán 619 K 24 f tőkekövetelés, ennek 1900 évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 198 K 11 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a znióvaraljai vasuti állomás mellett leendő eszközésére 1900. évi november hó 5-ik napjának delelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok — készpénzfizetés mellett, a legűbbit ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Kelt Znióvaraljan, 1900. évi október hó 17-én.

Szibner,

kir. bírósági végrehajtó.

1901. tk. sz. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szent-mártoni kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bantó Fekecs Györgynek — Morgos György elleni végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék terület köréhez tartozó turóc-szent-mártoni kir. járásbírótság területén Turán községben fekvő:

a) a turáni 687. sz. tjkvben A. + 1—2. sor-sz. a. felvett jóságtektéből Morgos Györgyöt B. 1. tétel szerint $\frac{2}{3}$ részben megillető jutalékra 172 kor., b) a turáni 1318. sz. tjkvben A. + 1—8., + 9—17. és I. 4—6, 10—16, 18. 20—21, és 23—43. sor-sz. a. felvett jóságtektéből Morgos Györgyöt B. 4. tétel szerint: $\frac{1}{4}$ részben megillető jutalékra 258 korona és

c) a turáni 1380. sz. tjkvben A. + 1. sor-sz. a. felvett s egészben Morgos György és Morgos szül. Pohánka Zsuzsanna nevére írt jóságtegre 312 kor. kikiáltási árban a visszárverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1900. évi november hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Turán községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási Aron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bálnapénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni.

Kir. Bíróság mint tkv. hatóság.

Turóc-Szent-Márton, 1900. évi augusztus 24-én.

Medzihiradky
kir. albród.

Egy bácsmegyei, jelesen végzett

Ó V Ó N Ó

állást keres uri családnál, gyermekek mellé, hol a házi teendőkhöz is szívesen segítkezne.

Értesítést ad:

Chikán Miklós
Turóc-Szt.-Márton.

Kathreiner
csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánzott csomagokban.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a legizletesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok szájzeireinél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag eltiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

Turóc-szt.-mártoni magyar nyomda — Moskeci F.-né.